

Informatiepakket

Naar aanleiding van het webinar 5 juli 2021
Transportschaarste in de gemeente Hollands Kroon

liander

Webinar

Kort filmpje over de werking van het elektriciteitsnet

Klik [hier](#) om het filmpje te bekijken

Webinar terugkijken

Klik [hier](#) om het webinar te bekijken

Q&A van het webinar

Klik [hier](#) om de Q&A te bekijken

Regio pagina Noord-Holland

Klik [hier](#) om naar de regiopagina te gaan

(Tijdelijke) innovatie oplossingen

Congestiemanagement

Klik [hier](#) voor meer informatie

Tijdelijk afschakelen

Klik [hier](#) voor meer informatie

Dynamisch terugleveren

Klik [hier](#) voor meer informatie

Flexmarktontwikkeling

Klik [hier](#) voor meer informatie

Transportschaarste

Actuele informatie over huidige beschikbare capaciteit

Klik [hier](#) voor meer informatie

Transportindicatie over SDE-aanvraag

Klik [hier](#) voor meer informatie

Klantwensen en duurzame opwek

Check de mogelijkheden voor extra vermogen/grotere aansluiting

Klik [hier](#) voor meer informatie

Aanmelden duurzaam opwekken met zonnepanelen

Klik [hier](#) voor meer informatie

Vragen & antwoorden

In het webinar van 5 juli over transportschaarste in de gemeente Hollands Kroon heeft u op meerdere momenten vragen kunnen stellen. In deze Q&A zijn de vragen die gesteld zijn tijdens het webinar verdeeld in de volgende categorieën: (1) vragen over de situatie met betrekking tot transportschaarste in het algemeen, (2) vragen die betrekking hebben op de oplossingen en werkzaamheden van Liander en (3) overige vragen.

DE SITUATIE

Hoe anticipeert Liander op de groei in vermogen en de daarbij horende impact op het elektriciteitsnet?

Als netbeheerder werken wij voortdurend aan het energienet van vandaag en morgen. Dit doen we vanuit het maatschappelijk belang om energie voor iedereen betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden. De toename van elektriciteit door de samenleving, en de snelle opkomst van duurzame opwekkingen zagen wij zeker aankomen. Echter het is voor de netbeheerder lastig te voorzien waar, welke ontwikkelingen feitelijk gaan plaatsvinden. Helaas is het onmogelijk om overal tegelijkertijd het net uit te breiden. De netbeheerder moet daarom vroegtijdig weten welke ontwikkelingen waar plaats gaan vinden. De oproep is dan ook aan gemeenten en ontwikkelaars ambities zo snel als mogelijk kenbaar te maken bij Liander.

Liander breidt het elektriciteitsnet op dit moment op veel plaatsen uit om op de vermogensgroei te anticiperen. Dit kost helaas veel tijd, onder meer door lange procedures in de voorbereiding zoals vergunningstrajecten. Het realiseren van netverzwaringen duurt daardoor in de regel langer dan het realiseren van bijvoorbeeld de zonprojecten zelf. Dit levert in sommige gevallen dan congestie en/of transport beperkingen voor een bepaalde periode op. Dit vinden wij uiteraard zeer vervelend en doen er alles aan om deze periode zo kort mogelijk te houden en zo snel mogelijk oplossingen te vinden die levering /teruglevering weer mogelijk maken. Meer uitleg / achtergrond bij deze vraag vindt u hier: [Hoe werkt het elektriciteitsnet? - YouTube](#)

Hoe gaan jullie met klanten om die een transportbeperking hebben gekregen?

Voordat de klant een transportbeperking krijgt zal Liander eerst onderzoeken of een technische aanpassing in het elektriciteitsnet het knelpunt kan oplossen. Is dit niet het geval dan wordt gekeken of een tijdelijke oplossing mogelijk is voor de klant. Voorbeelden van deze oplossingen zijn congestiemanagement, dynamisch terugleveren en tijdelijk afschakelen. In de praktijk zien we dat deze oplossingen niet altijd geschikt zijn voor iedere klantsituatie. Indien er geen tijdelijke oplossing mogelijk is zal de klant een transportbeperking krijgen. Ondertussen gaat Liander het lokale elektriciteitsnet aanpassen zodat de transportbeperking uiteindelijk weer opgeheven kan worden. De doorlooptijden van de netwerkzaamheden zijn vooraf lastig te bepalen. Factoren als omvang van het totale project, vergunningstrajecten, het aantal beschikbare technici en de samenwerking met de regio kunnen de doorlooptijden beïnvloeden. We begrijpen dat de klant behoefte heeft aan perspectief en daarom melden we bij het [aankondigen](#) van transportschaarste ook een indicatiejaar wanneer de werkzaamheden m.b.t. het knelpunt is opgelost. Een overzicht van de transportschaarste gebieden en de te verwachten oplossing en oplossingstermijn vind u hier: <https://www.liander.nl/transportschaarste/beschikbaarheid-capaciteit>

Voor een SDE aanvraag heb ik een net-check gedaan bij Liander en is er goedkeuring gegeven. Hoe kan het zijn dat ik dan toch nog bij een offerteaanvraag voor transportvermogen bij Liander alsnog een transportbeperking krijg?

Dit zijn twee verschillende aanvragen. Om een SDE aanvraag te doen wordt verplicht gesteld om goedkeuring te krijgen van Liander. Bevindt de klant zich in een gebied waar nog geen transportschaarste aanwezig is dan krijgt de klant een goedkeuring. Het kan dus ook zijn dat uw buurman ook de netcheck voor een SDE aanvraag doet bij Liander. Ook uw buurman zal goedkeuring krijgen, want hij bevindt zich net als u ook in een gebied zonder transportschaarste.

Als er vervolgens een offerteaanvraag voor transportvermogen wordt gedaan bij Liander dan werkt het principe "first come, first serve". Doet uw buurman als eerst een offerteaanvraag voor transportvermogen dan heeft hij ook als eerst recht op het transportvermogen. En vraagt uw buurman veel extra transportvermogen aan dan kan het zo zijn dat na de aanvraag het elektriciteitsnet vol zit. Als u dan vervolgens een aanvraag doet dan moeten we helaas een transportbeperking geven.

Betekent meer afname van elektriciteit ook 1 op 1 meer capaciteitsruimte voor teruglevering? Dus stel er komt een fabriek die 2MW aan transportcapaciteit nodig heeft, komt er dan ook 2MW vrij voor teruglevering?

Nee, dat is niet het geval. Dit heeft alles te maken met gelijktijdigheid. In praktijk is het namelijk niet het geval dat een fabriek elektriciteit gebruikt alleen als de zon schijnt. Ook zal de fabriek niet altijd volledig gebruik maken van het transportvermogen van 2MW. In die gevallen zal extra teruglevering niet gelijk worden afgenomen door de fabriek en belandt dit overschot alsnog op het elektriciteitsnet. Op plekken van transportschaarste (geen capaciteit meer in het elektriciteitsnet) kan dit schade veroorzaken aan het elektriciteitsnet.

Wat wordt bedoeld met 'een station is vol'? In mijn beeld hebben wij het dan over de pieken. Is het ook mogelijk om op een andere manier te optimaliseren dan uitsluitend en alleen met uitbreiding via kabels en stations?

Een station heeft een technische capaciteit (een maximale hoeveelheid aan vermogen beschikbaar). Klant kunnen middels een contract een deel van het vermogen reserveren. Als al het beschikbare vermogen geserveerd is dan zit het station vol. Het gereserveerd vermogen wordt niet altijd op hetzelfde moment gebruikt en daarom liggen er kan voor flexibiliteit. Een voorbeeld hiervan is congestiemanagement, waarbij klanten d.m.v. afspraken niet allemaal op hetzelfde moment gebruik maken van het elektriciteitsnet. Wanneer een station geen capaciteit meer beschikbaar heeft zal er door Liander onderzocht worden of congestiemanagement kan worden toegepast.

OPLOSSINGEN

Wat wordt bedoeld met netuitbreidingen en wat zorgt ervoor dat dit in veel gevallen traag gaat?

De toenemende vraag naar elektriciteit en de snelle opkomst van zon- en windenergie zorgen voor drukte op het elektriciteitsnet. Soms wordt het zo druk dat het niet meer vanzelfsprekend is dat men na aanvraag extra elektriciteit kan ontvangen of kan terugleveren. De vraag naar capaciteit wordt dus steeds groter, terwijl de capaciteit van het netwerk daarvoor niet altijd meer toereikend is. Met netuitbreidingen wordt het vergroten van de netcapaciteit bedoeld door bijvoorbeeld dikkere kabels in de grond te leggen of meer stations te plaatsen. Vaak zijn dit langdurige projecten. Deels komt dit door een tekort aan technisch personeel en deels komt dit door het vaak lange proces voordat überhaupt gestart kan worden met de bouw (denk hierbij aan grondverwerving, lange vergunningstrajecten en eventuele bezwaarprocedures).

Vragen & antwoorden

Hoe vangt Liander de pieken van zonne-energie op?

Momenteel is het vermogen van het net om pieken op te vangen op de meeste locaties toereikend. Op locaties waar dit niet het geval is ontstaan knelpunten waar Liander het net gaat uitbreiden.

Gaan jullie ook werkzaamheden verrichten op het laagspanningsnet?

Op verschillende locaties in het laagspanningsnet zien wij spanningsklachten ontstaan. Ook in het laagspanningsnet gaat Liander in de komende jaren werkzaamheden verrichten. NB: Liander mag geen individuele slimme meters uitlezen om het spanningsniveau te bemeten, maar we zullen werkzaamheden inplannen op basis van gesommeerde gegevens en meldingen die klanten doen via liander.nl

Hoe anticipeert Liander op de flexibele markt (het verplaatsen van overproductie naar gebruikers die behoefte hebben aan extra energie)?

Liander sluit geen klanten buiten het elektriciteitsnet op elkaar aan voor deze uitwisseling. Echter, het organiseren van een flexibele markt zou kunnen bijdragen om het probleem van overbelasting te verminderen. Hiervoor zouden marktpartijen onderling afspraken kunnen maken om gebruik van energie af te stemmen op de grootste opwekmomenten.

Als Liander het netwerk heeft uitgebreid, hoe wordt de gewonnen capaciteit dan verdeeld over de afnemers?

Liander hanteert een zogenaamd "first come first serve" principe. Dat betekent dat eerst bestaande transportbeperkingen worden opgelost voordat nieuwe aanvragen worden voorzien in hun aanvraag. Wilt u weten hoelang het nog duurt voordat uw transportbeperking wordt opgelost? Neem dan contact op met Liander via liander.nl.

Heeft Liander ook investeringen gepland in opslag, zodat je de ongelijktijdigheid in de lokale vraag en lokale duurzame opwek kunt koppelen?

De activiteiten van de gereguleerde netbeheerders Liander staan vermeld in de elektriciteitswet, de netcode. Op grond van artikel 17 en 17a Elektriciteitswet is het netbeheerders in beginsel verboden goederen en diensten te leveren waarmee zij in concurrentie treden. Daarom is het wettelijk verboden voor Liander om energie op te slaan. Dit is dus aan de markt. De netbeheerders juichen deze initiatieven, die de belasting op het net beperken, overigens wel toe.

Monitort Liander pro-actief of er zich (tijdelijke) oplossingen voordoen voor een klant?

Ja, Liander monitort pro-actief. Liander probeert zoveel mogelijk klanten in gebieden met transportschaarste te voorzien van transportvermogen door tijdelijke oplossingen toe te passen in het elektriciteitsnet. Wanneer een nieuwe tijdelijke oplossing beschikbaar is, zal altijd eerst gecontroleerd worden of klanten met een bestaande transportbeperking in aanmerking komen voor de tijdelijke oplossing.

OVERIGE VRAGEN

Wat is de rol van Liander in pilots om innovaties te stimuleren

De rol van Liander in pilots is beperkt en hangt in veel gevallen af van het type pilot. Pilots die bijvoorbeeld over opslag gaan bevinden zich in het vrije domein en kan de markt een grotere rol spelen dan Liander. Wel kijkt Liander uitvoerig naar pilots op het gebied van congestiemanagement om mogelijkheden te onderzoeken voor partijen in gebieden met schaarste.

Een bedrijf gebruikt niet altijd het maximale vermogen dat mogelijk is op de aansluiting die het heeft. Is het dit maximale vermogen wel beschikbaar als het wil uitbreiden?

Het vermogen dat voor u gecontracteerd is, is voor u beschikbaar. Dit is niet per definitie gelijk aan de maximale capaciteit van uw aansluiting. In gebieden in de gemeente Medemblik waar op dit moment sprake is van transportschaarste is het voor grootverbruikers helaas tijdelijk niet mogelijk om te groeien naar de maximale capaciteit van de aansluiting totdat Liander het netwerk heeft uitgebreid. Een overzicht van de transportschaarste gebieden en de te verwachten oplossing en oplossingstermijn vind u hier: <https://www.liander.nl/transportschaarste/beschikbaarheid-capaciteit>